

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:633

av Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Transportstyrelsens tillsynsavgifter för trafikskolor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över Transportstyrelsens tillsynsavgifter för trafikskolor.

Motivering

Svenska trafikskolor är ofta småföretag med ett fåtal anställda och många är därtill verksamma utanför tätort. Det är inte sällan nödvändigt för trafikskolorna att erbjuda många olika körkortsbehörigheter för att bibehålla en tillräckligt stor kundbas. 2012 införde Transportstyrelsen en avgiftsbaserad tillsyn av trafikskolorna. Nivån på Transportstyrelsens tillsynsavgifter uppfattades av trafikskolorna som orimligt hög, och det varnades för att konsekvenserna skulle bli ett minskat utbud av förarutbildningar, speciellt i glesbygd.

Och med de nya årliga tillsynsavgifterna för varje körkortsbehörighet har små trafikskolor i glesbygd tvingats skära ner på sin utbildningsbredd och valt bort behörigheter med färre elever då alternativet varit en kraftig höjning av priserna. Ungefär en tredjedel av trafikskolorna, drygt 200, uppgav i början av 2014 att man tvingats minska sitt serviceutbud (främst AM/moped klass 1 men även A/motorcykel, riskutbildning 1, BE/lätt lastbil, terränghjuling, taxi och introduktionsutbildning). Detta har varit mest märkbart i glesbygd där det på olika ställen t ex inte gått att ta ett AM-kort/moped klass 1 inom ett rimligt avstånd. Servicen främst i glesbygd, har märkbart försämrats.

Etablerade kvalitetssystem belönar sina användare genom högre effektivitet, nöjdare kunder och ökad lönsamhet. Transportstyrelsens system skapar däremot inte motivation

för den enskilda trafikskolan, när alla skolor beläggs med avgifter efter samma mall oavsett resultat och eget kvalitetssystem.

Tillsynen uppgår för vissa skolor till mer än 2 % av omsättningen, vilket kan utgöra en stor del av vinsten för en mindre skola. Avgiften måste i slutändan dessutom tas ut på körkortstagaren i så stor utsträckning som det är möjligt ur konkurrenshänseende. Några mindre trafikskolor har överklagat de höga avgifterna till Förvaltningsrätten, motparten Transportstyrelsen svarade då att: ”... man inte delar uppfattningen att 2,3 % av årsomsättningen kan anses som orimligt betungande....”

Avgiften utgjorde 2,3 % av årsomsättningen i det aktuella fallet och detta är inte alls unikt. Som en jämförelse kan nämnas att motsvarande tillsynsavgift för Trafikverket skulle t ex uppgå till 1,2 miljarder kr och för SJ till 207 miljoner kronor, baserat på 2013 års omsättning.

De höga avgifterna har lett till att det har blivit dyrare att ta körkort och att viktiga arbetstillfällen på mindre orter slås ut. Antalet konkurser bland landets trafikskolor har ökat och den negativa trenden ser ut att fortsätta. Det kan vara olika förklaringar till konkurserna, men de höga tillsynsavgifterna spelar självklart också en roll.

Regeringen bör överväga att se över möjligheten att se över och införa ett rättvisare avgiftssystem där tillsynskostnaden fördelas på samtliga körkortsbehörigheter, tillsammans med egenkontroller och regelbundna internrevisioner. Det skulle kunna ersätta stora delar av tillsynen och bli mer kostnadseffektivt för alla inblandade, vilket i slutändan skulle gagna den det bör – körkortstagaren.

.

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)